

Sygn. akt III A Ua 1408/11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 stycznia 2012 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu Wydział III

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Stanisława Kubica
Sędziowie:	SSA Barbara Pauter SSA Barbara Staśkiewicz (spr.)
Protokolant:	Marta Frasyńskiuk

po rozpoznaniu w dniu 11 stycznia 2012 r. we Wrocławiu

sprawy z wniosku B. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o wysokość emerytury

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w O.

z dnia 15 czerwca 2011 r. sygn. akt V U 1972/10

uchyla zaskarżony wyrok i poprzedzającą go decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 1 czerwca 2010 r. i sprawę przekazuje bezpośrednio do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 15 czerwca 2011 r. Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Opolu zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowego z dnia 1 czerwca 2010 r. w ten sposób, że zobowiązał organ rentowy do ponownego ustalenia wysokości emerytury wnioskodawczyni w sposób wskazany w prawomocnym wyroku Sądu Okręgowego w Opolu V Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 25 marca 2010 r. sygn. akt V U 3221/08.

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy wydał w oparciu o następująco ustalony stan faktyczny:

Sąd Okręgowy w Opolu wyrokiem z dnia 25 marca 2010 r. w sprawie o sygn. akt V U 3221/08 zmienił decyzję organu rentowego z dnia: 1 sierpnia 2008 r. i 20 lipca 2009 r. w ten sposób, że zobowiązał organ rentowy do przeliczenia podstawy wymiaru świadczenia wnioskodawczyni z 20 najkorzystniejszych lat przy uwzględnieniu wskazanych w nim wynagrodzeń i dalej idące odwołanie oddalił.

Powyższego wyroku strony nie zaskarżyły.

Organ rentowy, wykonując wyrok Sądu Okręgowego w Opolu z dnia 25 marca 2010 r., w decyzji z dnia 1 czerwca 2010 r. nie przyjął wskazanych w w/w wyroku wynagrodzeń, ustalając wwpw 13,94%.

Odwołanie od powyższej decyzji złożyła B. S., podnosząc, że domaga się ustalenia wysokości emerytury w sposób wskazany w prawomocnym wyroku Sądu Okręgowego w Opolu z dnia 25 marca 2010 r.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania, wskazując, że zgodnie z umową z 1975 r. zobowiązania finansowe za lata przepracowane w Polsce przyjmuje strona niemiecka. Dalej podniósł, że wysokość polskiego świadczenia została ustalona wyłącznie z okresów działalności gospodarczej zgodnie z rozporządzeniem EWG 1408/71, które od dnia 1 maja 2010 r. zastąpiło rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Wobec powyższych ustaleń Sąd pierwszej instancji wskazał, że moc wiążąca orzeczenia merytorycznego, określona w art. 365 § 1 kpc, brana pod uwagę w kolejnym postępowaniu nie podlega już ponownemu badaniu. Związanie orzeczeniem oznacza niedopuszczalność nie tylko dokonywania ustaleń sprzecznych z nim, ale również przeprowadzenie postępowania dowodowego w tym zakresie.

W przypadku prawomocnego wyroku sądu ubezpieczeń społecznych uwzględniającego odwołanie od decyzji organu rentowego, realizacja orzeczenia następuje w drodze wydania przez organ rentowy decyzji uwzględniającej fakt i treść zapadłego rozstrzygnięcia sądowego. Zatem prawomocny wyrok, nawet wadliwy, korzysta z powagi rzeczy osądzonej i ma moc wiążącą w zakresie określonym w art. 365 kpc. Już z tej przyczyny decyzja organu rentowego będąca decyzją wykonującą wyrok Sądu Okręgowego w Opolu nie może zawierać odmiennego rozstrzygnięcia.

W ocenie Sądu pierwszej instancji w przedmiotowej sprawie treść wyroku i uzasadnienie nie nasuwa żadnych trudności interpretacyjnych, zawiera bowiem wyraźne granice rozstrzygnięcia, z tych względów orzekł jak w sentencji.

Organ rentowy zaskarżył w całości powyższy wyrok, zarzucając mu naruszenie art. 111 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227) oraz art. 4 umowy z dnia 9 października 1975 r. zawartej między PRL a RFN o zaopatrzeniu emerytalnym i wypadkowym (Dz. U. z 1976 r. Nr 16, poz. 101) przez jego niezastosowanie, a co za tym idzie poprzez zobowiązanie organu rentowego do przeliczenia podstawy wymiaru świadczenia wnioskodawczyni przy uwzględnieniu wynagrodzeń uzyskanych w Polsce w wysokości wyliczonej przez Sąd za lata 1964-1979. Nadto zarzucił naruszenie art. 199 § 1 pkt. 2 kpc poprzez nie odrzucenie odwołania.

Wskazując na powyższe wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez odrzucenie odwołania lub jego oddalenie w całości.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja organu rentowego jest niezasadna.

Zgodnie z art. 365 § 1 kpc, orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby.

Jak wynika z akt sprawy zarówno wnioskodawczyni, jak i organ rentowy, nie złożyli apelacji od wyroku Sądu Okręgowego w Opolu z dnia 25 marca 2010 r. wydanego w sprawie o sygn. akt V U 3221/08. Zatem w/w wyrok stał się prawomocny i w świetle w/w przepisu organ rentowy jest nim związany. Z tego względu decyzja wykonująca w/w wyrok nie może zawierać odmiennego rozstrzygnięcia, ale winna dokładnie uwzględnić jego treść, czyli przeliczyć emeryturę wnioskodawczyni w oparciu o określone w wyroku wysokości wynagrodzeń za poszczególne lata. Tymczasem organ rentowy w decyzji z dnia 1 czerwca 2010 r. wykonującej w/w wyrok wskazał, że wwpw z 20 lat po przeliczeniu wyniósł 10,64% i jest niższy od dotychczas ustalonego, wobec czego świadczenie będzie wypłacane w dotychczasowej wysokości. W uzasadnieniu wskazano, że dokonując przeliczenia z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia, pominięto wynagrodzenia wskazane przez Sąd w w/w wyroku, gdyż zgodnie z umową z 1975 r. zobowiązania za te lata przejmuje instytucja niemiecka i w konsekwencji wysokość polskiego świadczenia może być ustalona wyłącznie z okresów działalności gospodarczej. W ten sposób wyliczony wwpw wyniósł 10,64%. Tak więc decyzja ta zawiera rozstrzygnięcie odmienne od w/w wyroku, przez co jest wadliwa.

Co prawda prawomocność w/w wyroku nie stanowi przeszkody do ponownego rozpoznania sprawy przez organ rentowy i w konsekwencji wydania odmiennej decyzji. Jednak możliwe jest to wyłącznie w trybie art. 114 ust. 2 pkt. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zgodnie z tym przepisem, jeżeli prawo do świadczenia lub jego wysokości zostało ustalone orzeczeniem sądu, organ rentowy na podstawie nowych dowodów lub ujawnionych okoliczności może wydać decyzję przyznającą świadczenie lub podwyższyć jego wysokość. Zatem w sytuacji istnienia prawomocnego orzeczenia powyższy przepis pozwala organowi rentowemu wydać nową decyzję, ale jedynie na korzyść ubezpieczonego. Tymczasem decyzja z dnia 1 czerwca 2010 r. jest niekorzystna dla wnioskodawczyni. Natomiast w sytuacji, gdy z przedłożonych dowodów lub ujawnionych okoliczności wynika, że prawo do świadczenia nie istnieje lub, że świadczenie przysługuje w niższej wysokości, to wówczas organ rentowy może w każdym czasie wystąpić z wnioskiem do sądu o wznowienie postępowania (art. 114 ust. 2 pkt. 2 w/w ustawy). W niniejszej sprawie organ rentowy takiego wniosku nie złożył.

Wbrew zarzutom organu rentowego nie ma podstaw także do odrzucenia odwołania wnioskodawczyni z powodu powagi rzeczy osądzonej. Decyzja z dnia 1 czerwca 2010 r. zawiera odmienne rozstrzygnięcie od wyroku Sądu Okręgowego z dnia 25 marca 2010 r. Tym samym inny jest przedmiot postępowania toczącego się na skutek odwołania od tej decyzji, co wyklucza przyjęcie powagi rzeczy osądzonej.

Wskazane wyżej przyczyny sprawiają, że sprawa nie może zostać merytorycznie rozpoznana, wobec czego konieczne jest uchylenie zaskarżonego wyroku i zaskarżonej decyzji organu rentowego i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania bezpośrednio organowi rentowemu.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy organ rentowy powinien wydać decyzję zgodną z treścią wyroku Sądu Okręgowego w Opolu z dnia 15 czerwca 2011 r.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny na mocy art. 477^{14a} kpc uchylił zaskarżony wyrok i poprzedzając go decyzją organu rentowego z dnia 1 czerwca 2010 r. i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania bezpośrednio organowi rentowemu.